

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie realizowane z dofinansowaniem ze środków
Ministra Sportu i Turystyki na realizację zadań z zakresu turystyki w 2022 r.
w ramach Priorytetu 3. Rozwój kwalifikacji kadr zawodowych i społecznych
dla potrzeb turystyki w zakresie poprawy jakości świadczonych usług.
Umowa nr 2022/0007/1870/UDOT/DT/BP.

**„Eko Zegrze – program budowania kompetencji kadr
oraz świadomości ekologicznej społeczności lokalnej dla potrzeb rozwoju turystyki
zrównoważonej w regionie Jeziora Zegrzyńskiego”**

Wnioski i rekomendacje wynikające z prac w ramach projektu

dr Jarosław Górski, Adam Mikołajczyk

Instytut Best Place

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie realizowane z dofinansowaniem ze środków
Ministra Sportu i Turystyki na realizację zadań z zakresu turystyki w 2022 r.
w ramach Priorytetu 3. Rozwój kwalifikacji kadr zawodowych i społecznych
dla potrzeb turystyki w zakresie poprawy jakości świadczonych usług.
Umowa nr 2022/0007/1870/UDOT/DT/BP.

W czym jest problem z turystyką (nie)zrównoważoną?

12 celów zrównoważonej turystyki wg. Światowej Organizacji Turystycznej

**OPŁACALNOŚĆ
EKONOMICZNA**

**EFEKTYWNE
WYKORZYSTANIE
ZASOBÓW**

**DOBROBYT
LOKALNY**

**JAKOŚĆ
ZATRUDNIENIA**

**SPEŁNIENIE
OCZEKIWAŃ
GOŚCI**

**RÓWNOŚĆ
SPOŁECZNA**

**LOKALNA
KONTROLA**

**DOBROSTAN
SPOŁECZNOŚCI**

**BOGACTWO
KULTUROWE**

**INTEGRALNOŚĆ
FIZYCZNA**

**RÓŻNORODNOŚĆ
BIOLOGICZNA**

**CZYSTOŚĆ
ŚRODOWISKA**

12 celów zrównoważonej turystyki wg. Światowej Organizacji Turystycznej

OPŁACALNOŚĆ EKONOMICZNA

- Zapewnienie rentowności i konkurencyjności miejscowości turystycznych i przedsiębiorstw, tak aby były one w stanie nadal prosperować i przynosić korzyści w długim okresie.

DOBROBYT LOKALNY

- Maksymalizowanie wkładu turystyki w dobrobyt gospodarczy miejsca goszczącego, w tym proporcji wydatków odwiedzających, które są zatrzymywane lokalnie.

JAKOŚĆ ZATRUDNIENIA

- Wzmocnienie liczby i jakości lokalnych miejsc pracy tworzonych i wspieranych przez turystykę, w tym poziomu płac, warunków pracy i dostępności dla wszystkich bez dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, niepełnosprawność lub w inny sposób.

RÓWNOŚĆ SPOŁECZNA

- Dążenie do szerokiego i sprawiedliwego podziału korzyści ekonomicznych i społecznych z turystyki w całej społeczności odbiorcy, w tym poprawa możliwości, dochodów i usług dostępnych dla osób ubogich.

SPEŁNIENIE OCZEKIWAŃ GOŚCI

- Zapewnienie bezpiecznego, satysfakcjonującego i spełniającego doświadczenia dla odwiedzających, dostępnego dla wszystkich bez dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, niepełnosprawność lub w inny sposób.

LOKALNA KONTROLA

- Zaangażowanie i upodmiotowienie społeczności lokalnych w planowanie i podejmowanie decyzji dotyczących zarządzania i przyszłego rozwoju turystyki na ich terenie, w porozumieniu z innymi zainteresowanymi stronami.

DOBROSTAN SPOŁECZNOŚCI

- Utrzymanie i wzmocnienie jakości życia w społecznościach lokalnych, w tym struktur społecznych oraz dostępu do zasobów, udogodnień i systemów podtrzymywania życia, unikanie wszelkich form degradacji społecznej lub wyzysku

BOGACTWO KULTUROWE

- Szanowanie i wzmacnianie dziedzictwa historycznego, autentycznej kultury, tradycji i odrębności społeczności gospodarzy

INTEGRALNOŚĆ FIZYCZNA

- Utrzymanie i poprawa jakości krajobrazów, zarówno miejskich jak i wiejskich, oraz unikanie fizycznej i wizualnej degradacji środowiska

RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

- Wspieranie ochrony obszarów naturalnych, siedlisk i dzikich zwierząt oraz minimalizowanie ich szkód

EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW

- Zminimalizowanie wykorzystania rzadkich i nieodnawialnych zasobów w rozwoju i funkcjonowaniu obiektów i usług turystycznych

CZYSTOŚĆ ŚRODOWISKA

- Zminimalizowanie zanieczyszczenia powietrza, wody i ziemi oraz wytwarzania odpadów przez przedsiębiorstwa turystyczne i gości.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie realizowane z dofinansowaniem ze środków
Ministra Sportu i Turystyki na realizację zadań z zakresu turystyki w 2022 r.
w ramach Priorytetu 3. Rozwój kwalifikacji kadr zawodowych i społecznych
dla potrzeb turystyki w zakresie poprawy jakości świadczonych usług.
Umowa nr 2022/0007/1870/UDOT/DT/BP.

Co musimy zrobić?

Kluczowe wyzwania dla zrównoważonego rozwoju turystyki w UE (wg. Komisji Europejskiej)

1. Zmniejszenie
sezonowości popytu

2. Rozwiązanie problemu
wpływu transportu
turystycznego

3. Poprawa jakości miejsc
pracy w turystyce

4. Wzmocnienie dobrobytu
społeczności i jakości życia
w obliczu zmian

5. Minimalizacja zużycia
zasobów i wytwarzania
odpadów

6. Zachowanie i nadanie
wartości dziedzictwu
naturalnemu/kulturowemu

7. Udostępnienie „wakacji
dla wszystkich”

8. Turystyka jako narzędzie
globalnego
zrównoważonego rozwoju

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie realizowane z dofinansowaniem ze środków
Ministra Sportu i Turystyki na realizację zadań z zakresu turystyki w 2022 r.
w ramach Priorytetu 3. Rozwój kwalifikacji kadr zawodowych i społecznych
dla potrzeb turystyki w zakresie poprawy jakości świadczonych usług.
Umowa nr 2022/0007/1870/UDOT/DT/BP.

Czy potrzebujemy nowego rodzaju turystyki?

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie realizowane z dofinansowaniem ze środków
Ministra Sportu i Turystyki na realizację zadań z zakresu turystyki w 2022 r.
w ramach Priorytetu 3. Rozwój kwalifikacji kadr zawodowych i społecznych
dla potrzeb turystyki w zakresie poprawy jakości świadczonych usług.
Umowa nr 2022/0007/1870/UDOT/DT/BP.

Czy potrzebujemy nowego rodzaju turystyki?

NIE!

Potrzebujemy urządzić turystykę na nowo!

Turystyka zrównoważona nie jest odrębną formą turystyki, tylko koncepcją, która tworzy ramy dla zrównoważonego rozwoju różnych form turystyki, które będą pożądane dla zrównoważonego rozwoju konkretnego obszaru (Niezgoda 2020):

- **PLANY I STRATEGIE**, muszą uwzględniać dostęp do zasobów różnych dziedzin gospodarki rozwijanych na danym, terenie i być spójne na różnych poziomach podziału administracyjnego kraju,
- **ŚWIADOMOŚĆ EKOLOGICZNA** musi dotyczyć zarówno turystów, jak też wszystkich podmiotów związanych z tworzeniem usług turystycznych,
- **WSPÓŁPRACA POMIĘDZY USŁUGODAWCAMI, MIESZKAŃCAMI A WŁADZAMI LOKALNYMI**, a przede wszystkim władzami obszarów chronionych,
- **ZARZADZANIE KONFLIKTEM**, które uwzględnia ostrzegawczo-informacyjne, stymulujące, diagnostyczne i integrujące funkcje tego działania,
- **INFORMACJA I EDUKACJA**, która powinna wzmacniać postawy ekologiczne, zarówno turystów (obecnych i potencjalnych), jak też mieszkańców, usługodawców i wszystkich interesariuszy związanych z rozwojem turystyki,
- **PRODUKT TURYSTYCZNY** powinien uwzględniać elementy ekologiczne i kulturowe danego terenu,
- **MARKETING**, który powinien przyciągać pożądane segmenty turystów (ekoturystów), wspomagać rozproszenie ruchu turystycznego do obszarów mniej przeciążonych, a nawet ograniczać liczbę turystów zmierzających do obszarów o wyjątkowo cennych walorach przyrodniczych.

Świadomość i odpowiedzialność również po stronie turystów:

1. Zejdź z utartych szlaków
2. Zwolnij i zostań na chwilę
3. Korzystaj z wydajnych środków transportu
4. Oszczędzaj wodę i energię
5. Zmniejszaj swój ślad węglowy
6. Zatrzymaj swoje dolary na miejscu
7. Szanuj lokalne społeczności
8. Unikaj jednorazowych tworzyw sztucznych
9. Odwiedzaj parki i obszary chronione
10. Wybierz zrównoważone zakwaterowanie i operatorów

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie realizowane z dofinansowaniem ze środków
Ministra Sportu i Turystyki na realizację zadań z zakresu turystyki w 2022 r.
w ramach Priorytetu 3. Rozwój kwalifikacji kadr zawodowych i społecznych
dla potrzeb turystyki w zakresie poprawy jakości świadczonych usług.
Umowa nr 2022/0007/1870/UDOT/DT/BP.

Skąd wiemy, czy robimy to dobrze?

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie realizowane z dofinansowaniem ze środków
Ministra Sportu i Turystyki na realizację zadań z zakresu turystyki w 2022 r.
w ramach Priorytetu 3. Rozwój kwalifikacji kadr zawodowych i społecznych
dla potrzeb turystyki w zakresie poprawy jakości świadczonych usług.
Umowa nr 2022/0007/1870/UDOT/DT/BP.

Global Sustainable Tourism Council

4 kategorie kryteriów GSTC

Zarządzanie
presją i
zmianą

Struktura i
ramy
zarządzania

Zaangażowanie
interesariuszy

A. Skuteczne
planowanie
zrównoważonego
rozwoju

B. Maksymalizacja
społeczno-
ekonomicznych
korzyści dla
społeczności lokalnych

C. Wsparcie lokalnego
dziedzictwa
kulturowego

D. Zmniejszenie
negatywnych skutków
oddziaływania na
środowisko naturalne

Co dalej z rozwojem turystyki zrównoważonej nad Jeziorem Zegrzyńskim?

Rowerowa pętla wokół Jeziora Zegrzyńskiego

- Początki trasy rowerowej; koniec trasy rowerowej
 - TRASA RAKZYŃSKA (kolor trasy zielony)
 - TRASA SEROCKA (kolor trasy niebieski)
 - TRASA MILCZOWSKA (kolor trasy żółty)
- TRASA RAKZYŃSKA** (kolor trasy zielony)
- TRASA SEROCKA** (kolor trasy niebieski)
- TRASA MILCZOWSKA** (kolor trasy żółty)

Objaśnienia znaków

0 500 1000 m

Turystyczny znak piktogramowy „Polski Mieczczyk”

- Kierunek strażki
- Paszport strażki
- Wybrane miejsca strażki turystyczne
- Wybrane szlaki rowerowe
- Szlaki rowerowe
- Miejsca kulturowe (skansen, przetrwały i dawne zabudowania)
- Trasy wodne (kajak, wioślarstwo)
- Kajak, wioślarstwo, rowery wodne
- Parki (i Biorące) turystyczne
- Stacje bicyklowe, parkingi
- Latarnie, windy turystyczne
- Drożki panoramiczne, gaz narciarski
- Łańcuchy, bieżnie
- Ośrodki rekreacyjne, karty tenisowe
- Ośrodki wypoczynkowe, hotele, agroturystyka
- Miejsca biwakowe, kempingi, gastronomia
- Pasterki, parkingi, stacje paliw, wesołe
- Baseny, stowiska, apteki
- Wypożyczalnie rowerów
- Kapieliska, plaże
- Parki wodne, parki linowe
- Obiekty sakralne, inne zabytki
- Budynki użyteczności publicznej, muzea
- Pasterki, graniczniki
- Magazy, miejsca startyżagi
- Fortyfikacje, miejsca bitew
- Pałace, dwory, ruiny pałaców, dworów

Mapa Rowerowej Pętli „Polski Mieczczyk” (rok 2022) autorstwa Regionalnego Zarządu Gospodarki Turystycznej Powiatu Wserocko-Milzowice. Wykorzystano mapy satelitarne Google Maps i OpenStreetMap.

Logo: **Mazowiec**

Logo: **EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO**

Logo: **EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO**

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Zadanie realizowane z dofinansowaniem ze środków
Ministra Sportu i Turystyki na realizację zadań z zakresu turystyki w 2022 r.
w ramach Priorytetu 3. Rozwój kwalifikacji kadr zawodowych i społecznych
dla potrzeb turystyki w zakresie poprawy jakości świadczonych usług.
Umowa nr 2022/0007/1870/UDOT/DT/BP.

**„Eko Zegrze – program budowania kompetencji kadr
oraz świadomości ekologicznej społeczności lokalnej dla potrzeb rozwoju turystyki
zrównoważonej w regionie Jeziora Zegrzyńskiego”**

Dziękujemy za uwagę!

dr Jarosław Górski, Adam Mikołajczyk

Instytut Best Place